

Αθήνα, 8 Αυγούστου 2018

Αρ. πρωτ. 201/8-8-2018 (Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS)

Σχόλια των οργανώσεων Αρκτούρος, ΑΡΧΕΛΩΝ, Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Εταιρία Προστασίας Πρεσπών, Καλλιστώ, MEDASSET και WWF Ελλάς για το σχέδιο ΠΔ του ΥΠΕΝ «Χαρακτηρισμός των χερσαίων, υδάτινων και θαλάσσιων περιοχών των εκβολών των ποταμών Γαλλικού, Αξιού, Λουδία και Αλιάκμονα, της αλυκής Κίτρος και της λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής τους ως Εθνικού Πάρκου» στο Δικτυακό Τόπο Διαβουλεύσεων.

Ο χαρακτηρισμός των χερσαίων, υδάτινων και θαλάσσιων περιοχών των εκβολών των ποταμών Γαλλικού, Αξιού, Λουδία και Αλιάκμονα, της αλυκής Κίτρος και της λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής τους ως Εθνικού Πάρκου είναι σημαντικό θέμα. Η προστασία την εν λόγω περιοχή γίνεται ακόμα πιο επιτακτική με δεδομένο ότι γειτνιάζει με τη πόλη της Θεσσαλονίκης καθώς και λόγω του ότι η προηγούμενη ΚΥΑ χαρακτηρισμού έχει ακυρωθεί από το ΣτΕ. Με την παρούσα παρέμβαση σας καλούμε να μην υπάρξει περαιτέρω καθυστέρηση και να προχωρήσετε το συντομότερο με την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος, λαμβάνοντας όμως σοβαρά υπόψη τα κατωτέρω σημαντικά ζητήματα, κάποια εκ των οποίων έχουν δημιουργηθεί και λόγω της κωλυσιεργείας δεκαετιών στον χαρακτηρισμό της περιοχής με ΠΔ.

Το προτεινόμενο σχέδιο ΠΔ ακολουθεί το χαρακτηρισμό των εκτάσεων όπως αυτές εγκρίθηκαν με τη ΚΥΑ 2009 [4] και όχι με βάση τις εκτάσεις που περιλαμβάνονται στην ΚΥΑ 1998 [2] και την ΕΠΜ 2002 [3]. Ενδεικτικά, έχει πραγματοποιηθεί μείωση - αφαίρεση εκτάσεων στην περιοχή του Γαλλικού ποταμού (π. Δήμο Εχεδώρου, νυν Δήμο Δέλτα) και της Αλυκής Κίτρος (π. Δήμο Κορινού, νυν Δήμο Κατερίνης). Η ΚΥΑ 1998 αφορούσε τις περιοχές με κωδικούς GR1220002, GR1220007 και GR1250004 και ο καθορισμός των ορίων πραγματοποιήθηκε με μελέτη του ΥΠΕΧΩΔΕ το 1992 [1]. Η ΕΠΜ 2002 αφορούσε τις περιοχές με κωδικούς GR1220002, GR1220007 και GR1250004. Σήμερα, οι προστατευόμενες περιοχές της περιοχής του Αξιού του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 είναι η Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) με κωδικό GR 1220010 και ονομασία ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ-ΛΟΥΔΙΑ-ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ-ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ-ΑΞΙΟΥΠΟΛΗ, η Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) με κωδικό GR 1220002 και ονομασία ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ-ΛΟΥΔΙΑ-ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ-ΑΛΥΚΗ ΚΙΤΡΟΥΣ και η Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) με κωδικό GR 1250004 ΑΛΥΚΗ ΚΙΤΡΟΥΣ - ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ.

Το άρθρο 9 «Περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» και η αναφορά σε 'τμήματα των περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000, με τις επωνυμίες «Δέλτα Αξιού - Λουδία - Αλιάκμονα - Ευρύτερη Περιοχή - Αξιούπολη» με κωδικό GR1220002 (ΕΖΔ / SAC), «Δέλτα Αξιού - Λουδία - Αλιάκμονα - Αλυκή Κίτρος» με κωδικό GR1220010 (ΖΕΠ / SPA) και «Αλυκή Κίτρος - Ευρύτερη Περιοχή» με κωδικό GR1250004 (ΕΖΔ / SAC) που δεν εμπίπτουν στα όρια του Εθνικού Πάρκου' είναι τουλάχιστον απαράδεκτο καθώς

α) ουδένως λόγος γίνεται για τις περιοχές εκείνες για τις οποίες έγινε ΕΠΜ το 2002 και αφαιρέθηκαν από την ΚΥΑ 2009 και τώρα από το σχέδιο ΠΔ τις οποίες και ζητούμε να προστεθούν με βάση τη κείμενη νομοθεσία και

β) η έκταση που όντως προστέθηκε (και αφορά τον άνω ρου του Αξιού) γίνεται να προστεθεί και χωρίς τη διαδικασία ΕΠΜ με βάση το ν. της βιοποικιλότητας.

Άλλωστε, σύμφωνα και με τις αποφάσεις των Δικαστηρίων οι περιοχές εντός ΚΥΑ (βλ. ΚΥΑ 1998) που έχουν λήξει εξακολουθούν να ισχύουν ως προς το χαρακτηρισμό τους ως προστατευόμενες περιοχές.

Συγκεκριμένα, από πλευράς ενωσιακού δικαίου για τα «αποκλειόμενα τμήματα» που είναι ΕΖΔ, παραβιάζεται το άρθρο 6(1) της Οδηγίας 92/43, καθώς δεν έχουν καθοριστεί «τα αναγκαία μέτρα διατήρησης που ενδεχομένως συνεπάγονται ειδικά ενδεδειγμένα σχέδια διαχείρισης ή ενσωματωμένα σε άλλα σχέδια διευθέτησης και τα δέοντα κανονιστικά, διοικητικά ή συμβατικά μέτρα που ανταποκρίνονται στις οικολογικές απαιτήσεις των τύπων φυσικών οικοτόπων του παραρτήματος Ι και των ειδών του παραρτήματος ΙΙ, τα οποία απαντώνται στους τόπους...». Επίσης, για τα «αποκλειόμενα τμήματα» που είναι ΖΕΠ, ισχύει το άρθρο 4 παρ. 4 α' της Οδηγίας 2009/147, καθώς εξακολουθούν να μην έχουν ληφθεί «κατάλληλα μέτρα για να αποφεύγουν, στις ζώνες προστασίας που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, τη ρύπανση ή την υποβάθμιση των οικοτόπων, καθώς και τις επιζήμιες για τα πτηνά διαταράξεις, όταν αυτές έχουν σημαντικές συνέπειες σε σχέση με τους αντικειμενικούς στόχους του παρόντος άρθρου...». Και από πλευράς εθνικού δικαίου η εξαίρεση των «αποκλειόμενων τμημάτων» είναι αναιτιολόγητη. Υπάρχει παραβίαση των άρθρ. 19 (4.1)(β) και 19 (4.2)(β) ν. 1650/1986. Πρώτον, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για τα «αποκλειόμενα τμήματα» (άρθρο 7) δεν συνάδουν με τον στόχο προστασίας τους. Δεύτερον, από το γεγονός ότι έχει εκπονηθεί η ΕΠΜ 2002 και για τα τμήματα αυτά, προκύπτει ότι η διοίκηση επέλεξε και για τα «αποκλειόμενα τμήματα» το καθεστώς του Εθνικού Πάρκου (πρβλ. και 21 παρ. 1 α), όπου καθορίζεται ποια καθεστώτα απαιτούν ΕΠΜ – αν δεν είναι περιοχές προστασίας φύσης ή απόλυτης προστασίας φύσης, θα είναι εθνικά πάρκα). Τέλος, υπάρχει παραβίαση του άρθρ. 21 παρ. 5 (β) ν. 1650/1986, του οποίου η προθεσμία θα πρέπει να θεωρηθεί ενδεικτική («εφόσον πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχουν εγκριθεί από τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για περιοχές των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 19, τα προεδρικά διατάγματα της περιπτώσεως α' της παραγράφου 1 εκδίδονται, σε εφαρμογή των μελετών αυτών εντός δύο ετών»).

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις:

Αρκτούρος,

ΑΡΧΕΛΩΝ,

Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS,

Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης,

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία,

Εταιρία Προστασίας Πρεσπών,

Καλλιστώ,

MEDASSET και

WWF Ελλάς

ΠΗΓΕΣ:

[1] ΥΠΕΧΩΔΕ, 1992. Μελέτη καθορισμού ορίων και μελέτη διαχείρισης του Δέλτα Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα και Αλυκών Κίτρους. ΤΟΠΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕ, τεύχη Α και Β.

[2] Αριθ. 14874/3291/98 (ΦΕΚ687Β) Μέτρα για την προστασία των υγροτόπων της Αλυκής Κίτρους, του κάτω ρου και του Δέλτα των ποταμών Αλιάκμονα, Λουδία, Αξιού, Γαλλικού, της λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής τους με τη συνημμένη οριοθέτηση ζωνών

[3] Αριθμ. 56666/1085/7.3.2002 Απόφαση Γεν. Δ/ντη Περιβάλλοντος ΥΠΕΧΩΔΕ Έγκρισης της «Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη της περιοχής των εκβολών των ποταμών Γαλλικού, Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα, της Αλυκής Κίτρους και της Λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής τους» με τους χάρτες που τη συνοδεύουν

[4] Αριθμ. 12966/09 (ΦΕΚ220ΑΑΠ/14-5-2009) Χαρακτηρισμός των χερσαίων, υδάτινων και θαλάσσιων περιοχών των εκβολών των ποταμών Γαλλικού, Αξιού, Λουδία και Αλιάκμονα, της Αλυκής Κίτρους και της λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής τους ως Εθνικού Πάρκου και καθορισμός χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης.